

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO.410.009.02.2019

Waldemar Wendrowski
Centralny Ośrodek Sportu -
Ośrodek Przygotowań Olimpijskich
w Spale
al. Prezydenta I. Mościckiego 6,
97-215 Inowłódz

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/087 Korzystanie z obiektów Centralnego Ośrodka Sportu przez osoby niepełnosprawne.

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Jednostka kontrolowana	Centralny Ośrodek Sportu - Ośrodek Przygotowań Olimpijskich w Spale al. Prezydenta I. Mościckiego 6, 97-215 Inowódz (dalej: Ośrodek, COS-OPO).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Waldemar Wendrowski, Dyrektor Ośrodka od dnia 29 lutego 2016 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Przygotowanie i wyposażenie Ośrodka dla potrzeb sportu osób niepełnosprawnych. 2. Udostępnianie i wykorzystanie bazy COS dla potrzeb sportu osób niepełnosprawnych i zrzeszających je organizacji.
Okres objęty kontrolą	Lata 2017-2019 I półrocze z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed lub po tym okresie.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art.2 ust.1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi
Kontrolerzy	1. Krzysztof Serwa, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli LLO/ 121/2019 z dnia 21 maja 2019 r. 2. Stanisław Wlazło, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLO/136/2019 z dnia 12 czerwca 2019 r. (dowód: akta kontroli str. 3, 635)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	Ośrodek zapewnił warunki dla szkolenia sportowego w 15 dyscyplinach paraolimpijskich. Współpracował z COS w Warszawie i innymi organizacjami prowadzącymi działalność w zakresie sportu osób niepełnosprawnych, realizując zgłoszone przez nie zgrupowania. Dysponował bazą sportową, jak i noclegową, która była dostępna do potrzeb sportu osób niepełnosprawnych. Stosował także równe zasady przy udostępnianiu obiektów dla sportowców pełnosprawnych i niepełnosprawnych, w tym takie same warunki cenowe świadczonych usług. Jednak pochylnie przeznaczone dla osób niepełnosprawnych znajdujące się przed wejściem do internatu sportowego Junior i budynkiem pływalni oraz kabina dźwigu osobowego w internacie Champion, nie spełniały wszystkich wymogów dla osób niepełnosprawnych, określonych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie ³ , m.in. w zakresie wymaganego odstępu między
Uzasadnienie oceny ogólnej	

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489, dalej: „ustawa o NIK”.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną, jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dz.U. z 2019 r., poz. 1065., zwane dalej „rozporządzeniem Ministra Infrastruktury”.

poręczami pochylni oraz umiejscowienia tablicy przyzywowej i zamocowania poręczy w kabinie dźwigu osobowego.

Ośrodek podejmował działania na rzecz poprawy warunków korzystania przez osoby niepełnosprawne z jego infrastruktury, dokonując zakupów wyposażenia służącego m.in. potrzebom osób niepełnosprawnych oraz wyprofilowania podjazdów przy wejściach do hali lekkoatletycznej. Prowadził także działania na rzecz promocji sportu osób niepełnosprawnych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁴ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

1. Przygotowanie i wyposażenie Ośrodka dla potrzeb sportu osób niepełnosprawnych.

1.1. Ośrodek w Spale to jedna z siedmiu jednostek organizacyjnych (oddziałów) COS – instytucji gospodarki budżetowej⁵, utworzonej z dniem 1 stycznia 2011 r. w celu realizacji zadań publicznych z zakresu kultury fizycznej⁶. Zasady działania Ośrodka określał Statut. COS prowadzi działalność podstawową oraz inną niż podstawowa⁷. Przedmiotem działalności podstawowej było tworzenie warunków organizacyjnych, ekonomicznych i technicznych dla szkolenia sportowego prowadzonego przez polskie związki sportowe i inne podmioty działające w zakresie kultury fizycznej, w tym realizacja zadań związanych z przygotowaniem kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich, igrzyskach paraolimpijskich, igrzyskach głuchych, mistrzostwach świata i Europy. W regulaminie organizacyjnym Ośrodka⁸, określono zadania poszczególnych komórek organizacyjnych z zakresu działalności podstawowej i innej niż podstawowa, bez wyodrębnienia zadań z zakresu sportu osób niepełnosprawnych. COS nie miał opracowanej Strategii rozwoju Ośrodka.

(akta kontroli str. 4-70)

1.2. Współpraca z COS w Warszawie przy realizacji zadań związanych ze sportem dotyczyła głównie realizacji zgrupowań szkoleniowych w Ośrodku na podstawie przesyłanych przez centralę planów w tym zakresie. Związki sportowe, w tym zrzeszające osoby niepełnosprawne zgłaszały zapotrzebowanie na szkolenia i zgrupowania do COS w Warszawie. Możliwość przyjęcia danego zgrupowania wynikała m.in. z dostępności obiektu sportowego oraz posiadanej bazy noclegowej. Ośrodek współpracował także bezpośrednio z podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie sportu osób niepełnosprawnych⁹. COS OPO podpisując

⁴ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana, jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁵ W rozumieniu art. 23 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077, ze zm.).

⁶ Zgodnie z § 9 ust. 1 Statutu instytucji gospodarki budżetowej Centralny Ośrodek Sportu (stanowiącego załącznik nr 3 do zarządzenia nr 32 Ministra Sportu i Turystyki (MSiT) z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie utworzenia instytucji gospodarki budżetowej pod nazwą „Centralny Ośrodek Sportu”, zmienionego zarządzeniami MSiT; nr 22 z dnia 17 października 2011 r., nr 1 z dnia 8 stycznia 2014 r., nr 11 z dnia 31 marca 2015 r., nr 17 z dnia 25 sierpnia 2017 r., nr 28 z dnia 12 grudnia 2018 r.

⁷ Przedmiotem działalności innej niż podstawowa jest w szczególności wykorzystanie posiadanej bazy organizacyjno-technicznej i noclegowej do świadczenia usług promujących sport i turystykę, organizowanie związanych z tym konferencji edukacyjnych i szkoleń oraz świadczenie usług w zakresie turystyki i rekreacji ruchowej.

⁸ Zarządzenie nr 22/2017 z dnia 22 września 2017 r. w sprawie wprowadzenia Szczegółowego Regulaminu Organizacyjnego COS-OPO w Spale.

⁹ Umowy z Polskim Komitetem Paraolimpijskim w zakresie zapewnienia noclegu, wyżywienia i wynajmu obiektów sportowych dla uczestników oraz obsługi „Warsztatów Sportowo-Aktywizujących”- w ramach projektu pn. „Nadzieje paraolimpijskie” finansowanego ze środków PFRON (2018 r. - 25 osób), Fundacją Aktywnej Rehabilitacji „FAR” w przedmiocie zapewnienia pobytu oraz wyżywienia dla kadry, uczestników i doradcy

umowy z ww. podmiotami oraz Polskim Związkiem Łuczniczym¹⁰ określał w nich zasady wzajemnej współpracy.

(akta kontroli str. 71-91)

1.3. W kontrolowanym okresie Ośrodek nie planował i nie dokonywał remontów obiektów sportowych mających na celu przystosowanie ich do potrzeb sportu osób niepełnosprawnych.

Dokonano natomiast następujących zakupów wyposażenia służącego dla potrzeb osób niepełnosprawnych:

- w 2017 r. - zakup wózka inwalidzkiego do gabinetu medycznego w hali gier plażowych (530 zł) i szyny do ćwiczeń stawu skokowego na wyposażenie Działu Odnowy Biologicznej i Lecznictwa (20.500 zł) - ze środków własnych. Zakup szyny do ćwiczeń uwzględniony został w planie zadań inwestycyjnych Ośrodka.
- w 2018 r. – zakup wyposażenia dla ww. Działu, tj. bieżni antygravitacyjnej (292.000 zł), dwóch: stołów do masażu (10.460 zł) i wanien do balneoterapii (19.800 zł.) – dotacja celowa z Ministerstwa Sportu i Turystyki na zakupy inwestycyjne (bieżnia) oraz bieżące utrzymanie obiektów sportowych.

Sukcesywnie dokonywano napraw i utrzymania w stanie użyteczności dźwigów osobowych i platform dla osób niepełnosprawnych.

Zakupy uzyskały pozytywną opinię COS w Warszawie.

(akta kontroli str. 92-117, 136, 158-167)

W ocenie Dyrektora COS-OPO w Spale, obiekty Ośrodka były w całości przystosowane dla osób niepełnosprawnych, w związku z tym nie było potrzeby dokonywania ich remontów. Dyrektor Ośrodka wskazał, że przy realizacji wszelkich przedsięwzięć inwestycyjno-remontowych zawsze uwzględniane są wymagania bądź poprawa warunków dla osób niepełnosprawnych.

(akta kontroli str. 93)

W 2015 r. w czasie przebudowy hali lekkoatletycznej w celu przystosowania obiektu dla osób niepełnosprawnych zaprojektowano i wybudowano: pochylnię wewnętrzną umożliwiającą dojazd wózkami dla osób niepełnosprawnych, sanitariaty przystosowane dla takich osób, podnośnik na widowni dla osób niepełnosprawnych z wydzielonymi dla nich miejscami, platformę dla osób niepełnosprawnych umożliwiającą dostęp do hali od strony internatu Champion. W 2018 r. podczas remontu dróg wewnętrznych wyprofilowano podjazdy przy wejściach do hali lekkoatletycznej w sposób umożliwiający łatwiejszy dostęp osób poruszających się na wózkach inwalidzkich.

(akta kontroli str. 93, 118-134)

W badanym okresie Ośrodek otrzymał na działalność bieżącą dofinansowanie ze środków budżetu państwa na podstawie umów zawartych z Ministrem Sportu i Turystyki w wysokości: 3.716 tys. zł w 2017 r., 4.016 tys. zł w 2018 r. i 1.944 tys. zł w I połowie 2019 r.

Gł. Księgowy COS-OPO wyjaśnił, że dotacja celowa na działalność bieżącą dotyczyła dofinansowania zadania publicznego polegającego na zapewnieniu warunków organizacyjnych, ekonomicznych i technicznych do szkolenia sportowego poprzez bieżące utrzymanie i zarządzanie obiektami sportowymi. Dotacja ta wykorzystywana była na bieżące utrzymanie obiektów sportowych, z których

---

w ramach „Warsztatów Aktywizacji Zawodowej pt. „Kompleksowa aktywizacja zawodowa i włączenie w rynek pracy osób niepełnosprawnych”(2017 r. – 19 osób, w tym 7 na wózkach inwalidzkich).

¹⁰ Umowa z Polskim Związkiem Łuczniczym na świadczenie w 2019 r. na rzecz Związku usług w zakresie organizacji zgrupowań sportowych na terenie obiektów COS (łącznie 36 osób, w tym 11 kadra niepełnosprawnych).

korzystały polskie związki sportowe, kluby, stowarzyszenia i inne instytucje dla zgrupowań i pobytów grup sportowych, w tym zrzeszające osoby niepełnosprawne.

(akta kontroli str. 135 -167,172)

Środki przeznaczone na ww. zakupy zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem.

(akta kontroli str. 95-105, 136, 168 -171)

1.4. COS-OPO dysponował bazą sportową wykorzystywaną przez zawodników do szkolenia centralnego oraz organizacji zawodów sportowych w sportach letnich tj.: stadionem lekkoatletycznym z bieżnią okólną 400 m o nawierzchni tartanowej, boiskiem piłkarskim ze sztuczną nawierzchnią o wymiarach 90 x 64 m, sektorem do rzutów długich z zadaszonym pawilonem, halą do gier plażowych o wymiarach 42,8 x 26 m (4 boiska do siatkówki plażowej, siłownia, pokój sędziowski), trzema boiskami do piłki siatkowej plażowej, halą lekkoatletyczną (bieżnia okólna 200 m, bieżnia prosta 60 m, rozbieg do skoku w dal i o tyczce, sektor rzutów, aneksy siłowe), halą do sportów walki wraz z rękawem z bieżnią prostą 110 m (część wysoka o wymiarach 29x9 m - piłka siatkowa, tenis, rękaw o wymiarach 120 x 7,4 m - skok w dal i trójskok), halą sportową wielofunkcyjną o powierzchni użytkowej 6574 m² (z salą do gier zespołowych – siatkówka, koszykówka, piłka ręczna, salą szermierki i siłownią), krytą pływalnią o długości 25 m.

W ramach ww. obiektów osoby niepełnosprawne mogły uprawiać następujące dyscypliny paraolimpijskie: boccia, podnoszenie ciężarów (powerlifting), pływanie, lekkoatletyka, łucznictwo, piłka siatkowa na siedząco, szermierka na wózkach, judo, koszykówka na wózkach, piłka nożna 5 i 7 osobowa, rugby na wózkach, tenis stołowy, taniec na wózkach, triathlon.

(akta kontroli str. 90-91, 173-176, 372-418)

1.5. Ośrodek posiadał na wyposażeniu następujące urządzenia służące osobom niepełnosprawnym: podnośniki i platformy (8 szt.), wózki inwalidzkie (4 szt.).

Sprzęt znajdujący się na ogólnym wyposażeniu Ośrodka był wykorzystywany także przez sportowców niepełnosprawnych.

(akta kontroli str. 94)

1.6. Ośrodek dysponował łącznie 367 miejscami noclegowymi, w tym 84 miejscami dla osób niepełnosprawnych (22,9% miejsc noclegowych ogółem) oraz 259 pokojami, w tym 62 pokojami dla osób niepełnosprawnych¹¹ (odpowiednio 23,9%).

(akta kontroli str. 177-178)

1.7. COS OPO w Spale uzyskał wpis do rejestru ośrodków, w których mogą odbywać się turnusy rehabilitacyjne oraz jest uprawniony do przyjmowania zorganizowanych grup turnusowych osób niepełnosprawnych, w tym z dysfunkcją narządów ruchu, poruszających się na wózkach inwalidzkich¹².

Działania promujące sport oraz integrację wszystkich grup sportowych (w tym osób niepełnosprawnych) polegały na udziale Ośrodka w imprezach sportowo-rekreacyjnych skierowanych zarówno do dorosłych, dzieci jak i młodzieży, np. odbywający się cyklicznie Piknik Olimpijski w Warszawie, czy Piknik „Dziękczynienie w Rodzinie” w Toruniu. Na stronie internetowej Ośrodka oraz Facebook COS zawarto informację o przystosowaniu Ośrodka do pobytu osób niepełnosprawnych. W zakładce dotyczącej „infrastruktury” zamieszczona została informacja

¹¹ Internat sportowy Olimpijczyk posiada 3 pokoje jednoosobowe, co stanowi 3 jednostki mieszkalne; internat sportowy Junior – 9 pokoi jednoosobowych, co stanowi 9 jednostek mieszkalnych, 10 pokoi dwuosobowych, co stanowi 20 jednostek mieszkalnych; Internat sportowy Champion – 28 pokoi jednoosobowych, co stanowi 28 jednostek mieszkalnych, 12 pokoi dwuosobowych, co stanowi 24 jednostki mieszkalne.

¹² Zawiadomienie o wpisie do rejestru ośrodków nr OD/10/002/17 z dnia 27 września 2017 r.

o przystosowaniu pierwszych pięter internatów sportowych dla osób niepełnosprawnych.

Ośrodek był współorganizatorem lub partnerem imprez sportowych, służących m.in. popularyzacji sportu wśród osób niepełnosprawnych, m.in. Halowe Mistrzostwa Polski Niesłyszących w lekkiej atletyce¹³, Łódzki Miting Lekkoatletyczny Olimpiad Specjalnych¹⁴.

Do Ośrodka wpływały zapytania ofertowe od organizacji zrzeszających sportowców niepełnosprawnych dotyczące usługi hotelowej, gastronomicznej oraz wynajmu obiektów sportowych w celu przeprowadzenia warsztatów sportowych i aktywizacji zawodowej¹⁵. Ośrodek każdorazowo odpowiadał na zapytania pozytywnie, przysyłając ofertę cenową. Spośród trzech zapytań ofertowych, w jednym przypadku oferta Ośrodka nie była zaakceptowana przez instytucję, która nadesłała zapytanie¹⁶. Powodem braku akceptacji była cena, która była wyższa od innego oferenta. Wybrano ofertę tańszą, lecz niezawierającą kompleksowej usługi, jak w przypadku oferty COS OPO.

Badanie stopnia zadowolenia osób korzystających z obiektów Ośrodka, bez wyszczególniania sportowców niepełnosprawnych przeprowadzono corocznie w ramach ankiety. Poziom zadowolenia klientów korzystających z infrastruktury Ośrodka w badanym okresie wynosił odpowiednio 85,2%, 95,2% i 99%.

(akta kontroli str. 179-272, 628-630)

1.8. Zadania w zakresie szkolenia sportowców niepełnosprawnych nie były przedmiotem kontroli wewnętrznej i audytu COS oraz kontroli zewnętrznych. W 2018 r. Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi przeprowadził kontrolę w zakresie oceny dostosowania Ośrodka do potrzeb osób niepełnosprawnych uczestniczących w turnusach rehabilitacyjnych. Kontrola wykazała, że obiekty, infrastruktura oraz otoczenie Ośrodka dostępne są dla osób niepełnosprawnych, w tym poruszających się na wózkach inwalidzkich.

(akta kontroli str. 280-288)

1.9. Do Ośrodka w kontrolowanym okresie nie wpłynęły skargi i wnioski dotyczące dostępności obiektów sportowych dla potrzeb sportu osób niepełnosprawnych¹⁷.

(akta kontroli str. 289-292)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Zapewniono w Ośrodku właściwe warunki dla szkolenia sportowego osób niepełnosprawnych. Ośrodek współpracował z COS w Warszawie i innymi organizacjami prowadzącymi działalność w zakresie sportu takich osób. Podejmował działania zmierzające na rzecz poprawy warunków korzystania osób niepełnosprawnych z istniejącej infrastruktury poprzez dokonywanie zakupów służących ich potrzebom oraz wyprofilowanie podjazdów przy wejściach do hali lekkoatletycznej. Ośrodek uczestniczył też w działaniach promujących sport osób niepełnosprawnych.

¹³ W okresie 4-5.03.2016 r.

¹⁴ W dniu 26.04.2018 r.

¹⁵ Oferenci to: Polski Komitet Paraolimpijski (PKPar), Fundacja Aktywnej Rehabilitacji (FAR).

¹⁶ Informacja o wyborze najkorzystniejszej oferty przesłana przez PKPar w dniu 16.01.2019 r.

¹⁷ Stan faktyczny ustalono na podstawie rejestru skarg prowadzonego w Ośrodku.

OBSZAR 2. Udostępnianie i wykorzystanie bazy COS dla potrzeb sportu osób niepełnosprawnych i zraszających ich organizacji.

Opis stanu faktycznego

2.1 Zgodnie z planem zgrupowań ww. polskie związki sportowe, w tym zraszające osoby niepełnosprawne zgłaszały chęć korzystania z usług Ośrodka i wyposażenia w ramach szkolenia sportowego tych osób. W 2017 r. były dwa takie zgłoszenia (23 osoby) - Polski Związek Łuczniczy i Polski Związek Sportu Niesłyszących (PZS Niesłyszących), w 2018 r. osiem zgłoszeń (134 osoby) – PZSN „Start” i Polski Związek Tenisa Stołowego, w 2019 r. (I kwartał) pięć zgłoszeń (182 osoby) - PZS Niesłyszących i Polski Związek Paraolimpijski.

(akta kontroli str. 263-355)

2.2 W badanym okresie, Ośrodek przyjmował w całości otrzymane z COS w Warszawie „Plany akcji zgrupowań szkoleniowych Polskich Związków Sportowych”. Ewentualne zmiany bądź anulowania zgrupowań odbywały się wyłącznie na wniosek danego związku sportowego. W ww. okresie anulowano cztery zgrupowania, z czego jeden anulował PZSN Niesłyszących z powodu braku środków finansowych (KN szachy), a trzy PZSN „START” - z powodu: braku środków finansowych (szermierka na wózkach), zmiany planów szkoleniowych, zastąpienia jednej akcji na inne zgrupowanie klimatyczne (lekkoatletyka).

(akta kontroli str. 435, 439-444, 631)

2.3 W odniesieniu do polskich związków sportowych, w podziale na kadrę narodową seniorów oraz kadrę narodową młodzieży/juniorów, w ramach szkolenia stacjonarnego zrealizowano:

- w 2016 r. 194 zgrupowania, w tym:
  - 137 zgrupowań kadry narodowej seniorów, zorganizowanych przez 21 związków sportowych, w których udział wzięło 3.314 sportowców. Siedem spośród ww. 137 zgrupowań dotyczyło 220 osób niepełnosprawnych (PZS Niesłyszących). Wykorzystanie obiektów Ośrodka wyniosło 15.923 osobodni oraz 171.041 osobowejść¹⁸. W przypadku sportowców niepełnosprawnych dane te stanowiły odpowiednio: 738 i 3179.
  - 57 zgrupowań kadry młodzieżowej/juniorów, zorganizowanych przez 16 związków sportowych, w których wzięło udział 1701 sportowców. Trzy spośród nich dotyczyło 54 osób niepełnosprawnych (PZS Niesłyszących). Wykorzystanie obiektów Ośrodka wyniosło 11.044 osobodni. W przypadku sportowców niepełnosprawnych dane te wyniosły 274 osobodni.
- w 2017 r. 252 zgrupowania, w tym:
  - 145 zgrupowań kadry narodowej seniorów, zorganizowanych przez 22 związki sportowe, w których wzięło udział 3415 sportowców. Jedno spośród ww. 145 zgrupowań dotyczyło 53 osób niepełnosprawnych (PZS Niesłyszących). Wykorzystanie obiektów Ośrodka wyniosło 21.152 osobodni oraz 182.171 osobowejść¹⁹. W przypadku sportowców niepełnosprawnych dane te stanowiły odpowiednio: 181 i 1878.
  - 107 zgrupowań kadry młodzieżowej/juniorów, zorganizowanych przez 16 związków sportowych, w których wzięło udział 2197 sportowców. Jedno spośród ww. zgrupowań dotyczyło 21 osób niepełnosprawnych (PZS Niesłyszących). Wykorzystanie obiektów Ośrodka wyniosło 8.523 osobodni.

¹⁸ Łącznie seniorzy, juniorzy, młodzież.

¹⁹ Łącznie seniorzy, juniorzy, młodzież.

W przypadku sportowców niepełnosprawnych dane te wyniosły 205 osobodni.

- w 2018 r. 355 zgrupowań, w tym:
  - 193 zgrupowania kadry narodowej seniorów, zorganizowane przez 24 związki sportowe, w których wzięło udział 3051 sportowców. Dwa spośród tych zgrupowań dotyczyły 63 osób niepełnosprawnych (PZSN „START”). Wykorzystanie obiektów Ośrodka wyniosło 17.403 osobodni i 120.345 osobowejsć²⁰. W przypadku sportowców niepełnosprawnych wykorzystanie wyniosło odpowiednio: 342 i 990.
  - 162 zgrupowania kadry młodzieży/juniorów, zorganizowanych przez 15 związków sportowych, w których wzięło udział 3176 sportowców. Jedno spośród ww. zgrupowań dotyczyło 12 osób niepełnosprawnych (PZSN „START”). Wykorzystanie obiektów Ośrodka wyniosło 18.848 osobodni, a w przypadku sportowców niepełnosprawnych 51 osobodni.
- w 2019 r. (I połowa) 266 zgrupowań, w tym:
  - 143 zgrupowania kadry narodowej seniorów, zorganizowanych przez 22 związki sportowe, w których wzięło udział 1991 sportowców. Sześć spośród ww. 143 zgrupowań dotyczyło 139 osób niepełnosprawnych (PZS Niesłyszących). Wykorzystanie obiektów Ośrodka wyniosło 12.106 osobodni i 72.942 osobowejsć²¹. W przypadku sportowców niepełnosprawnych dane te wyniosły odpowiednio: 528,1543.
  - 123 zgrupowań kadry narodowej młodzieży/juniorów, zorganizowanych przez 12 związków sportowych, w których wzięło udział 1436 sportowców. Wykorzystanie obiektów Ośrodka wyniosło 8.897 osobodni (tylko pełnosprawni).

Ogólna liczba osobowejsć w ramach szkolenia skróconego organizowanego przez polskie związki sportowe dotyczące kadry narodowej seniorów oraz kadry narodowej młodzieży/juniorów wynosiła odpowiednio:

- 2016 r. – 19 i 416 (tylko osoby pełnosprawne),
- 2017 r. – 154 i 200 (osoby pełnosprawne),
- 2018 r. – 1655 i 822 (osoby pełnosprawne),
- 2019 r. (I połowa) – 512 (w tym 163 osób niepełnosprawnych). Nie było szkolenia skróconego kadry młodzieżowej/juniorów.

(akta kontroli str. 354-434, 445-495, 624-627)

2.4 W badanym okresie poza polskimi związkami sportowymi, z obiektów Ośrodka korzystali: Polski Komitet Paraolimpijski (4 szkolenia – 17-25.02.2018 r., 8-18.03.2019 r., 17-23.04.2019 r. i 31.05–6.06.2019 r.), Związek Stowarzyszeń Sportowych „Sprawni Razem” (3 szkolenia – 29.04-10.05.2018 r., 1-11.08.2018 r. i 16-25.06.2019 r.), Tarnowskie Zrzeszenie Sportu Niepełnosprawnych „START” (2 szkolenia – 16-30.05.2018 r. i 19-22.04. 2018 r.), Integracyjny Klub Sportowy AWF Warszawa (2 szkolenia – 30-31.03.2018 r. i 17-23.04.2019 r.), Fundacja Aktywnej Rehabilitacji „FAR” (warsztaty sportowo – aktywizujące - 1-12.09.2017 r.).

(akta kontroli str. 440,496-498, 609-620)

2.5. Oględziny infrastruktury COS OPO pod kątem zapewnienia dostępności Ośrodka dla osób niepełnosprawnych wykazały, co następuje: Na terenie Ośrodka znajdowało się 6 wydzielonych i prawidłowo oznakowanych miejsc postojowych

²⁰ Łącznie seniorzy, juniorzy, młodzież.

²¹ Łącznie seniorzy, juniorzy, młodzież.

przeznaczonych dla pojazdów osób niepełnosprawnych. W obiektach sportowych zastosowano rozwiązania architektoniczne oraz techniczne umożliwiające szkolenie sportowe osobom niepełnosprawnym. Znajdowały się w nich platformy i podnośniki dla osób poruszających się na wózkach, dźwig osobowy, toalety przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Przed budynkiem hali do gier plażowych i budynkiem pływalni usytuowane były pochylnie przeznaczone dla osób niepełnosprawnych. W hali sportów walki zlokalizowano szatnie dla sportowców wraz z pomieszczeniami higienicznosanitarnymi przystosowanymi dla osób niepełnosprawnych. Jednakże w halach sportowych: lekkoatletycznej i wielofunkcyjnej, nie przystosowano w znajdujących się tam szatniach żadnego pomieszczenia higienicznosanitarnego dla potrzeb sportowców niepełnosprawnych (brak uchwytów w kabinach natryskowych, kabiny ustępowe nie posiadały odpowiednich wymiarów). Zastępca Dyrektora Ośrodka wyjaśnił, że „(...) osoby niepełnosprawne zakwaterowane są w przystosowanych dla nich pokojach internatowych i mogą korzystać z natrysków w pokojach”.

Wymiary drzwi wejściowych do budynków sportowych oraz sal treningowych, a także ciągów komunikacyjnych umożliwiały swobodne poruszanie. Obiekty sportowe zewnętrzne zapewniały dostęp dla osób niepełnosprawnych bez pokonywania progów w podłożu. Usytuowane przy nich toalety przenośne, były dostępne tylko dla osób pełnosprawnych. Obiekty noclegowe (3 internaty sportowe) dysponowały łącznie 62 pokojami (zlokalizowanymi na pierwszych piętrach) przeznaczonymi dla osób niepełnosprawnych. W pokojach zapewniono meblowanie oraz urządzenia sanitarnohigieniczne dostosowane dla ich potrzeb. Internaty wyposażono w dźwigi osobowe, zapewniając dostęp osób niepełnosprawnych. Kabiny dźwigów osobowych spełniały wymagania w zakresie ich szerokości i długości, określone w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury. Kabiny w internatach Junior oraz Champion zostały wyposażone w dodatkowe oznakowanie dla osób niewidomych oraz informację głosową. Takiego oznakowania i informacji głosowej nie posiadała kabina dźwigu osobowego w internacie Olimpijczyk.

Zastępca Dyrektora Ośrodka wyjaśnił, że „internat nie jest przewidziany obecnie do korzystania przez osoby niepełnosprawne, osoby takie mają zapewnione zakwaterowanie i przystosowanie w internatach Junior i Champion”.

Na zewnątrz obiektów noclegowych usytuowane zostały pochylnie, umożliwiające dostanie się do budynków osobom niepełnosprawnym poruszającym się na wózkach inwalidzkich. Pochylnie znajdujące się przed wejściem do internatu Junior i budynkiem pływalni oraz kabina dźwigu osobowego w internacie Champion, nie spełniały wszystkich wymogów dla osób niepełnosprawnych, określonych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury m.in. w zakresie wymaganego odstępu między poręczami pochylni oraz umiejscowienia tablicy przyzywowej i zamocowania poręczy w kabinie dźwigu osobowego.

(akta kontroli str.495-517, 632-634)

2.6 Stawki opłat (osobodnia) z tytułu usług świadczonych w obiektach sportowych dla zawodników kadry olimpijskiej i narodowej seniorów polskich związków sportowych oraz zawodników kadry narodowej juniorów tych związków wprowadzone zostały zarządzeniami Dyrektora COS w Warszawie²². Upoważniono

---

²² Zarządzenie nr 60/2014 Dyrektora COS w Warszawie z dnia 27 listopada 2014 r. w sprawie stawek osobodnia dla zawodników kadry olimpijskiej i narodowej seniorów polskich związków sportowych oraz zawodników kadry narodowej juniorów polskich związków sportowych, Zarządzenie nr 35/2018 Dyrektora COS w Warszawie z dnia 7 grudnia 2018 r. w sprawie stawek osobodnia dla zawodników kadry olimpijskiej i narodowej seniorów polskich związków sportowych oraz zawodników kadry narodowej juniorów polskich związków sportowych.

natomiast dyrektorów Ośrodków do samodzielnego negocjowania i ustalania stawek pobytu dla zgrupowań pozostałych podmiotów organizujących szkolenie, wskazując dla nich minimalne stawki opłat²³.

W poszczególnych latach objętych kontrolą stawki te w Ośrodku wyniosły:

- w 2017 r.:

- Pzs: 140,00 zł dla kadry narodowej juniorów, 145 zł dla kadry narodowej seniorów,
- Uczestnicy zgrupowań sportowych organizowanych m.in. przez reprezentacje województw i klubów sportowych – 103 zł, zgrupowań sportowych oraz kolonii i obozów sportowych dla dzieci i młodzieży organizowanych przez podmioty komercyjne – 120 zł, zgrupowań sportowych osób niepełnosprawnych – 135 zł,

- w 2018 r.:

- Pzs: 140 zł dla kadry narodowej juniorów, 145 zł dla kadry narodowej seniorów, a od 7 grudnia 2018 r. odpowiednio: 145,00 zł i 150,00 zł.
- Uczestnicy zgrupowań sportowych organizowanych m.in. przez reprezentacje województw i klubów – 107 zł, zgrupowań sportowych oraz kolonii i obozów sportowych dla dzieci i młodzieży organizowanych przez podmioty komercyjne – 120 zł, zgrupowań sportowych osób niepełnosprawnych – 135 zł,

- w 2019 r. (I połowa):

- Pzs: 145 zł dla kadry narodowej juniorów, 150 zł dla kadry narodowej seniorów,
- Uczestnicy zgrupowań sportowych organizowanych m.in. przez reprezentacje województw i klubów – 123 zł, zgrupowań sportowych oraz kolonii i obozów sportowych dla dzieci i młodzieży organizowanych przez podmioty komercyjne – 130zł, zgrupowań sportowych osób niepełnosprawnych – 135 zł,

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił, że w ramach stawki osobodnia osoby niepełnosprawne mają prawo korzystać ze wszystkich obiektów sportowych dostępnych w Ośrodku, natomiast uczestnicy pozostałych zgrupowań, nie organizowanych przez Pzs – wyłącznie z obiektów danej dyscypliny.

(akta kontroli str. 518- 604)

2.7 Osoby niepełnosprawne mogły korzystać indywidualnie z obiektów Ośrodka. Jednakże w COS-OPO nie prowadzono statystyk z podziałem na osoby niepełnosprawne i pełnosprawne.

(akta kontroli str. [604])

2.8 Przychody Ośrodka z działalności podstawowej i innej niż podstawowa wyniosły:

- 12.345,6 tys. zł w 2017 r., w tym 10.081,9 tys. zł z działalności podstawowej i 2.263,7 tys. zł z działalności dodatkowej,

---

²³ Zarządzenia Dyrektora COS-OPO w sprawie wprowadzenia cennika za usługi świadczone przez COS-OPO: nr 46/2016 z dnia 30 grudnia 2016 r., nr 7/2017 z dnia 12 kwietnia 2017 r., nr 39/2017 z dnia 30 listopada 2017 r., nr 9/2018 z dnia 23 lipca 2018 r., nr 11/2018 z dnia 27 sierpnia 2018 r. i nr 19/2018 z dnia 06 grudnia 2018 r.

- 13.557,2 tys. zł w 2018 r., w tym 11.078,3 tys. zł z działalności podstawowej i 2.498,9 tys. zł z działalności dodatkowej,
- 6.483,1 tys. zł w 2019 r. (I połowa), w tym odpowiednio 5.485,8 tys. zł i 997,3 tys. zł.

Przychody z tytułu szkolenia sportowego osób niepełnosprawnych w 2017 r., 2018 r. i 2019 r. (I połowa) wyniosły odpowiednio: 62,7 tys. zł, 92,1 tys. zł i 122,5 tys. zł. Udział przychodów z tego tytułu w przychodach Ośrodka z działalności podstawowej i dodatkowej w tych latach stanowił odpowiednio: 0,51%, 0,68% i 1,89%.

(akta kontroli str. 605-623)

2.9 W latach 2017 – 2019 (I połowa) w Ośrodku odbyły się następujące imprezy i zawody sportowe osób niepełnosprawnych: Halowe Mistrzostwa Polski Nieśłyszących w Lekkiej Atletyce (biegi na 60, 200, 400, 800, 1500 m; pchnięcie kulą; skok w dal i wzwyż; sztafeta 4x200 m – ok. 100 osób), Łódzki Miting Lekkoatletyczny Olimpiad Specjalnych (biegi na 20, 400, 800 m; skok w dal; pchnięcie kulą; biegi sztafetowe) – ok. 150 osób podzielonych na kategorie wiekowe i grupy sprawnościowe zrzeszonych w 17 klubach z terenu województwa łódzkiego. Ośrodek był współorganizatorem ww. imprez i zawodów sportowych. Dyrektor Ośrodka wyjaśnił, że współudział w organizowaniu polegał na udostępnieniu przez Ośrodek bezpłatnie hali sportowej wraz z obsługą.

(akta kontroli str. 604)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Pochylnie przeznaczone dla osób niepełnosprawnych usytuowane przed wejściem do internatu Junior i budynkiem pływalni oraz dźwig osobowy w internacie Champion, nie spełniały wszystkich wymogów dla osób niepełnosprawnych, określonych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury. I tak:
  - cztery pochylnie (trzy przed wejściem do internatu Junior i jedna przed budynkiem pływalni) posiadały szerokość płaszczyzny ruchu 1,5 m, zamiast zgodnie z § 71 rozporządzenia Ministra Infrastruktury, wymaganej szerokości 1,2 m,
  - odstęp między poręczami trzech pochylni (dwóch przed wejściem głównym do internatu Junior i jednej przed budynkiem pływalni) wynosił odpowiednio 1,17 m, 1,2 m i 1,37 m, podczas gdy zgodnie z § 71 ww. rozporządzenia powinien mieścić się w granicach od 1 m do 1,1 m,
  - dwie pochylnie znajdujące się przed wejściem głównym do internatu Junior (długość każdej z nich przekraczała 9 m, a wysokość 0,5 m), nie były podzielone na krótsze odcinki przy zastosowaniu spoczników o długości, co najmniej 1,4 m (§ 70 ww. rozporządzenia),
  - żadna z wind osobowych w internacie Champion nie została przystosowana do wymogów określonych w § 193 ww. rozporządzenia Ministra Infrastruktury w zakresie umiejscowienia tablicy przyzywowej od naroża kabiny (jest 0,2 m, a powinno być co najmniej 0,5 m) oraz wysokości zamontowania poręczy (jest 0,97 m, zamiast 0,9 m).

(akta kontroli str. 499-517, 636-638)

Zastępca Dyrektora COS – OPO wyjaśnił, że przekroczenie odstępów między poręczami pochylni oraz niewłaściwa długość spoczników pochylni wyniknęły prawdopodobnie na skutek niestaranności wykonania ww. elementów.

Wyjaśnił ponadto, że „wymagania techniczne dla pochylni stanowią, że minimalna szerokość powinna wynosić 1,2 m, więc wydaje się, że szerokość 1,5 m nie jest nieprawidłowa”.

W sprawie niewłaściwego umiejscowienia tablicy przyzywowej i poręczy w kabinie dźwigu osobowego, Zastępca Dyrektora COS wyjaśnił: „Projekt internatu Champion został sporządzony w 2001 r., niezgodność wymogów kabiny dla osób niepełnosprawnych prawdopodobnie wynika, z tego, że były wtedy inne wymagania formalno-prawne i przepisy techniczne. Możliwe jest również, że było to niedopatrzenie na etapie budowy”.

(akta kontroli str. 632-634)

NIK zwraca uwagę, że przepisy § 71 rozporządzenia Ministra Infrastruktury określające wymogi dla pochylni, wskazują jedną szerokość jaką powinny posiadać pochylnie, bez określenia minimalnych wymiarów w tym zakresie.

Ponadto należy zwrócić uwagę, że internat Champion wybudowany został w 2006 r. i kabina dźwigu osobowego, powinna spełniać wszystkie wymogi, określone dla kabin w § 193 ust. 2a ww. rozporządzenia.

OCENA CZĄSTKOWA

W ocenie NIK, Ośrodek dysponował bazą sportową i noclegową, która była dostępna dla potrzeb sportu osób niepełnosprawnych. Stosował takie same zasady przy jej udostępnianiu sportowcom pełnosprawnym i niepełnosprawnym, w tym takie same warunki cenowe świadczonych usług. Niemniej jednak część pochylni oraz winda w internacie Champion nie spełniały wszystkich wymogów dla osób niepełnosprawnych, określonych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury, co mogło utrudniać osobom poruszającym się na wózkach inwalidzkich swobodne przemieszczanie się.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o uwzględnienie w planach remontowo – inwestycyjnych Ośrodka, prac związanych z dostosowaniem ww. pochylni przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych oraz dźwigu osobowego do wszystkich wymogów rozporządzenia Ministra Infrastruktury.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Łódź, sierpnia 2019 r.

Kontrolerzy
Krzysztof Serwa
Specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi
Dyrektor
Przemysław Szewczyk

.....
podpis

Stanisław Wlazło
Główny specjalista kontroli
państwowej

.....
podpis